

פחשת החגיגה שהוענקה ע"י נשיא ת"מדינה, בהמלצת שר-המישפטים מנחם בגין לגונב מאות המיליונים, הבנקאי ל"שעבר יתעורר בן-ציון, יצירת קונסנזוס לאומי בהתנגדות לתגובה ומניעתה. בין שאר התגובות הושמעו גם הדעות ה"באות:

"אילו היה מנחם בגין חבוש בכלא רמלה, היו נמצאים שני רופאים שהיו פוסקים שמחלי-הלב הקשה שלו אינה מסכנת לו להמשיך את תקופת מאסרו. אבל מנחם בגין הוא ראש-ממשלה ולכן נמצאים רופאים המחווים דיעה שמחלת-הלב שלו אינה מונעת ממנו להנהיג את המדינה 18 שעות ביממה. מתברר שיש רופאים, כמו עורכי-דין, המסכחים את שתייתם על-פי מדרתו של המומין..." (נחום ברנע, דבר)

"מתעורר הרעם הקשה, שמר בגין כבר הגיע למצב שבו הוא כפוח שהכל מתר לו, שהעם יתן גיבוי למה שלא יעשה, שהוא קנה את עולמו בשעה אחת, ושמעתה ואילך הוא שוב אינו עומד ל"מישפט בבית-דמה. יהיה עליו ללמוד, בדרך הקשה, שאין בטולם אדם שהכל מתר לו, ואם ימשיך להתנהג כאילו בכל בוקר יוצאת בתי-קול מהמזרח ואמרת לו מה עליו לעשות, הוא יצטרך לוותר על הדיאלוג עם עם ישראל, ולהמשיך באורח פרטי את שירותיו עם בנות הקול. כמה עוצב שהמערך שהסתאב, ידע ברג-עין האחרונים לנהוג בכל חומר הדיון עם אלה שסיאבה אותו, וכמה עוצב ש"מסקר אציל מתגלה כאיש הכבוד בעיקר כלפי גנבים. אני מתחיל לחשוש שזו-נותר של מר בגין מביישה את צעירותו, ואולי הוא צורך באימור שהרע הנגדול של חייו היה אז ולא עתה..." (עמוס קינן, ידיעות אחרונות)

"בן-ציון הצליח. הוא יצא לחופשי. לא רק שאינו חומק אל דירתו המפוארת ב"חטא, כנז נגב, אלא שהוא עוד מטפ מוסר לחברה הישראלית, קובע אמת מידה איזה מישטר היה מעשה ואיזה מישר טר צדק ומדדע כי לא ישלם את הקנס בסך 25 מיליון לירות שהוטל עליו. בן-ציון הבין את הרמז. הוא יצא מבית הכלא כמאשים."

"והוא צדק. החברה שאיפשרה לאדם להתנהג כקבצן המציג את מומיו לאור השמש ומכשף לחפץ רחמים, קבצן ש"שדר אותו בכסות של חצי מיליארד לירות (איזה מופעלי בריאות ושיקום ניתן היה להקים בכסומים אלה ולהציל בהם חיו אנשים קרובים לא פחות מחייו של בן-ציון), שילטון שאיפשר לבן-ציון ל"צאת, בלי לשלם פרוטה מהחוב שהוא חייב לחברה, הופך, בדיון, את בן-ציון למאשים ואת כולנו לאשמים..." (יגאל לב, מעריב)

הסכנה האמיתית

שר-התקלאות אריאל שרון צייר מפה מאימת של "השתלטות ערבית" על שט-חי-הלאום. השר לא הסביר כיצד מתב-טת השתלטות זו בשטח, אך בערב ראש-השנה, במאמר של איתוריה ואחרות, הובהרו הדברים בעטו של חברה-הכנסת משה שמיר.

"אומר זאת ביתר הריפות: בלא עלייה גדלה וגדולה - נחשבת ההתיישבות הי-יהודית בארץ-ישראל - להיפוכה של עצמה, להתיישבות ערביה בארץ-ישראל. בכזה איתנים שאין לעמוד בפני יונקת ומשכת הקולוניאליזם היהודית ה-מתחכמת והעשירה כוח עבודה, המצוי כחול וביטע בפכיבה השלטת, וזכו עבר-דה זה הוא פשוטו כמשמעו, עובדים ערביים על נשיהם וטפם, על משפ-חותיהם ואחיהם."

"היום, אחיהם, מחר צריפהם, מחר-תיים בתיים, ובקרוב אימתם."

"קצרה כבר הלשון להביע את התועט

אריק שרון מתנהג ככד בחנות חרס'נה * ויהושע בן-ציון הופך למטיף בשער

ואת התנהגה על איימותו של העם הי-ישוב בציון לגבי נושא זה. קצרה כבר הלשון להעיד ולהתירע באוזני ממשלות ומנהלים הדוחקים את הנושא הזה ואת האחרים למשא - לפניות של דרג עני רשמי."

בעיה ושמה שריהקלאות

מאז הוכנס אל ממשלת הליכוד בזכות המנדטים והסנטימנטים האישיים, הולך שר החקלאות והופך מיטרה של ממש, בהצהרות ובדברים שהוא אימר-לא-יאר מר מבחיר אברהם טל:

"אף אחד לא הכריח את מנחם בגין לכלול את אריק שרון בממשלתו, אך מש-עשה זאת, דומה לפרקים שיש רק איש אחד שיכול להצילו משם - וזה שרון בעצמו. למסתכל מן הצד נראה כי לפי שעה נהנה שרון מחשבון פתוח בממשלה: הוא רשאי להתנהג כפר בהנות חרס'נה של פרוטי מדיניות רגילים ושבירים ואין סוגיה מה: לתעתע בצידור ובדעת הקהל העולמית באות נפשו ביש-אין, פורסמו-לא-פורסמו, אישורי-לא-אישור התנהלות-יות; להאדיר את המסורת הכלת-מה-לית של אייביבור עליונות החוק והחולל בסדרי ממשל תקינים מצד מנהלים בעלי כאריזמה ולהנציח אנומאליה ארגונית ואתיות שהדעת אינה סובלת."

"מנחם בגין וחברי ממשלתו בולעים את הכל בשקט, כדי לא להרגיז את האיש התקוף. וכיוון שאין לצפות שהם יעש משו - מה נותר לנו אם לא התקווה שיום אחד יימאסו על מר שרון האנשים בשיטת הממשל העלובה הסיימת מה, והוא יחזור לו אל החווה ואל לילי במשרה מלאה..." (הארץ)

פסוקי השבוע

ראש-הממשלה מנחם בגין: "המלחמה היא במונח ואילו השלום הוא בלתי נמנע."

ראש האופוזיציה ח"כ שמ-עון פרס: "אניני ידע על שום התי-קבות לשלום האינני יודע על התרחקות וממנו."

שר-האוצר שעבר, יהושע רבינוביץ: "עשנו אני עוסק בשירה. אני אהב שירה."

המשורר אבא קובנר: "אני מאמין בתחילופים בשלטון. גם השלטון הזה יחלף בבוא העת."

האסטרולוג אינן פקר: "אני רואה בתורוסקופ של המדינה צער רב, מצד אחד, ומאידך גיסא - שמחה רבה. קשה לפרש למה זה פתיחם ולמה זה."

יו"ר ועדת חוק וביטחון, ח"כ משה ארנס: "אסור לראות בבעיית הערבים ובעיית היהודית עניין סימטרי. אינני מזלזל בזכותם של הערבים אך מי שטוען לזכויות סימטריות שולל את זכר-יותנו."

שר-החוק משה דיין: "אני עצמי סייעת יחד ואינני מתכוון להתפלג."

גורדי מאיר עד הצ"צ: "דיין הוא איש מאד לא-פשוט."

נחום ברנע, כתב דבר, על כנס תומכי משה דיין בכפר המכביה: "הסכל המוחשי ביותר לייחדתם של התנועה ושל האיש מימיו הסינרמה המפוארים. היה היר-עדרה של אלישבע ציוס. שובכנס הסינר-מה יושבה עם אמה בשורה הראשונה."

השחקן פיטר יוסטנינוב: "הי-יהודים הם עם כביר. לא זה בלבד שהם סיפקו לאנושות ושני מנהלים בעלי שי-עור-קמחה כמו ישוע הנוצרי וקארל מארכס, אלא שהם גם תחש לעצמם את המותרות שלא ללכת ואחרי אף אחד משיניהם."

אבן מקיר יזעק

(המשך מעמוד 13)

בפניה, אין צורך לדאוג לו. לוח-המגנים שלו דחוס מאד. על-פי ההערכה יישא אבא אבן בארצות-הברית בחודשים הי-קרובים קרוב ל-30 הרצאות. מאחר שהי-מחיר שלהן תהא תלכע אינו-ניתן-ללויכות, יש להגות שהיא יגרוף בתקופה זו סכום קרוב למיליון ל"י, מלבד הסכומים הגוספים שישולמו לו לכיסוי הוצאותיו.

נראה כי אבא אבן נקלע באמת למצב כספי קשה אם הוא יתבע מחירים כאלה ואינו מוכן לעמוד על המקח. לא-מכבר התוודה הוא עצמו לפני ידיד: "היו לי המון הוצאות בזמן האחרון. רק עורכי-הדין ששכרתי כדי לטפל בפחשת התייחר לאחזקת מטבע-החוק בחו"ל שגועלם ממש" רד האוצר, ועלו לי חבט מליון ל"י."

אבן מלב אל לב

עם החלטת היועץ המשפטי לממ-שלה שלא להגיש מישפט נגד אבא אבן, נגולה בודאי אבן מליבו.

החלטה זו עוררה ויכוח, ואף זעם, בחור-גים רבים. שראו דימיון בין פרשות יצחק הבין ואבא אבן. היו שהושמעו את ההודש והיועץ המשפטי נגב במידה של איפה ואיפה.

הפרופסור אהרון ברק עצמו הסביר כי סבלנות למי שהיה מעוניין לשמור, את השוני המהותי הקיים בין שתי הפרשות.

שגריר אבן במועצת-הביטחון כדאי לבגוד

שיתיתן יגועו בהשבתות של מטבע זר - אך זה היה, לדבריו, הדימיון היחיד בין נהם.

בפחשת מישפחת רבין היה המצב ברור. לא היה ספק לגבי עצם ביצוע עבירה - התשבותות החוקר שבנס האמריקאי מבלי שנהקבל היתר על כך, ועל כן היו בלתי-חוקיים. לאה ויצחק הבין הודו בעבירה. והשאלה היחידה שעמדה לפני היועץ הי-מישפטי הייתה אם להגיש נגדם מישפטים, או להסתפק בתשלום כופר.

בסל מיקרה של עבירה כזאת, מעל ל-5000 דולאר, הוגש בעבר מישפט. ברק בדק את התקדימים, מצא שאין כל סיבה - מלבד מעמדו של ראש-הממשלה - לחרוג מן הנהוג. לכן עמד על הגשת המישפט נגד לאה רבין, אך הסתפק בבטיית כופר מבעלה.

עניינו של אבא אבן היה שונה לגמרי, כי כאן היתה השאלה: האם בוצעה ביכול עבירה?

אבן תחשש זאת, וטען כי קיבל היתר רישמי לחזוק בתשבותות. היתר כזה לא נמצא. לא בתיקי ולא בתיקי החשוד המוסמכת. ברק נאץ להחליט אם להתאמן לאבן או לא. הכריעו לגביו הנימוקים הבאים:

אילו ביקש אבן בשעתו היתר, בימי גולדה מאיר ופינחס ספיר, לא היה שום ספק שהיה מקבל אותו. הנהגה היה להעניק חשינות ומקרים מסוג זה. לא היתה לו, אפוא, סיבה שלא לבקש רשיון. בתיקיו של אבן נמצאו שני מיסמ-

אילו ביקש אבן בשעתו היתר, בימי גולדה מאיר ופינחס ספיר, לא היה שום ספק שהיה מקבל אותו. הנהגה היה להעניק חשינות ומקרים מסוג זה. לא היתה לו, אפוא, סיבה שלא לבקש רשיון. בתיקיו של אבן נמצאו שני מיסמ-

כים - בקשה לקבלת היתר, ובקשה שניה להאריך את ההיתר, אחרי פרישתו מן הממשלה. בדיקה במעבדה המישפטית לי-זיהוי פלילי הוכיחה כי המיכתבים אמנם נכתבו לפני שנים, במועדים הנקובים בהם. לא היתה סיבה סבירה לאבן לכתוב מיכתבים אלה על מנת של לא להגישם, כאליבי מתוחכם לעתיד. הוא לא היה זקוק לאליבי כזה מראש. שהרי יכול היה באתה תקופה לבקש ולקבל היתר.

במישרד החשוד המוסמכת שורר אי-סדר, ואי-הימצא של מיסמך ובו אינו הריג. מה גם שיתכן מאד כי כלל לא הוכן מיסמך מיוחד, אלא שהפקיד האחראי אישר את הבקשה של אבן על גבי מיכתבו של זה.

אבן הביא כעדים כמה מזכירות, וגם את הד"ר צבי דיגנשטיין, מי ושניה בשעתו סגן שר-האוצר, שטענו כי ראוי את ההיתר. מכיוון שדיגנשטיין יכול היה בשעתו לצוות בעצמו לתת את ההיתר, לא מצא היועץ סיבה לפקפק בדבריו. מכל תסיבות האלה החליט היועץ הי-מישפטי לקבל את גירסתו של אבן, וקבע כי אין מקום להגשת מישפט נגדו.

גשאלת, כמובן, השאלה מדוע החליט ברק להחליט בעצמו, תחת להגיש מישפט ולהגות לשופט להתחילט ואם להתאמן לאבן או לאה. על כך טוען ברק כי עקרונות אסור לתביעה הכללית להגיש מישפט נגד נאשם אם היא עצמה אינה מאמינה שיה-

שגריר אבן במועצת-הביטחון כדאי לבגוד

נאשם אשם. עליה לשקול מראש אם הי-ראיות הקיימות מאפשרות את החשעתו של הנאשם ובדין - ואם היא מגיעה לידי מסקנה שאין הן מספיקות, אסור לה להי-גיש את המישפט.

כך ניצל אבא אבן מן המישפט, שבי-וודאי היה עולה לו בסכום ניכר ששכר טירות עורכי-דין - סכום שהיה עליו להרוויח מהרצאות על צידקת ממשלתי-בגין, לפני הקהילות היהודיות ברחבי ארצות-הברית. המישפט היה עלול לעלות לו במחיר עשר הרצאות, לפחות.

הבגידה משחלמה

אזה מרתקת אחרת התעוררה השבוע, כאשר נפוצה ברחבי הממ-שלה השמרנה-הידיעה, שגנחם בגין ומשה דיין החליטו לבצע תעלול מחוכם ביותר: למנות את אבא אבן כשגריר ישראל בי-ושינגטון, במקומו של שמיחה דיגין.

בשלב אבן, תהיה זו שיבה הביתה הוא היה שגריר בווישינגטון (ובעת ובעונה אחת גם ראש ממשלת-ישראל בא"ם) בשנות ה-50, קודם היתרו שר.

מינוי כזה יהיה גם איתות ברור לכל אנשי המערך: כדאי לבגוד. חוסר-האפי-משתלם, מי ששונב את המערך ועובר לליכוד, שכרו מבטח לו. והמחשבה ימכה, לגבי אבן תתעורר דק ושאלה אחת: כיצד לנהוג בעתיד לגבי ההרצאות בשכר?